

29.05.13.

Bilag 1.

Forprosjekt: Mennesker med funksjonsnedsettelse med samisk bakgrunn.

Beskrivelse av oppdraget.

Bakgrunn:

I Bufdirs arbeid med en levekårsrapport om mennesker med utviklingshemming, ble det avdekket at det er lite kunnskap om utviklingshemmede med samisk bakgrunn. I oppfølgingen ble det også avdekket at det er lite kunnskap generelt om funksjonsnedsettelse hos mennesker med samisk bakgrunn. Bufdir ønsker derfor å starte et forskningsprosjekt som tar sikte på å skaffe til veie denne kunnskapen. Forprosjektet vil inngå i en ramme bestående av tre deler: Forprosjekt, selve undersøkelsen og etterarbeid med anvendelse og implementering av kunnskapen. Bufdir ønsker å starte en prosess som kan gi grunnlag for en bedre forståelse av livssituasjonen til mennesker med funksjonsnedsettelse med samisk bakgrunn.

Prosjektet tar sikte på å omfatte hele den samiske befolkning. Den samiske befolkning oppgis ofte å være på ca. 75 000 mennesker, i Norge 40 000, Sverige 20 000, Finland 13 000 og Russland 2000. Disse tallene er usikre og befolkningen kan være en god del større.

Målgruppe:

Målgruppen er mennesker med funksjonsnedsettelse, med mulighet for å kunne identifisere to hovedgrupper: Utviklingshemming og fysiske funksjonsnedsettelse. Det kan vurderes om det er mulig å identifisere undergrupper av disse. Under utviklingshemmede kan det være på grad av utviklingshemming og tilstøtende/underdiagnoser som autisme og Downs syndrom. Under fysiske funksjonsnedsettelse kan det være bevegelseshemming, synshemming, hørselshemming og ev. andre.

Oppdrag til Nordens Velfærdscenter:

1. Kunnskapsoppsummering.
 - En beskrivelse og oppsummering av hva som finnes av forskning og litteratur på feltet. Kunnskapsoppsummeringen må også inneholde aktuell forskning om funksjonsnedsettelse/funksjonshemming, urbefolkning og om urbefolkning og funksjonsnedsettelse.
2. Utarbeidelse av en prosjektbeskrivelse for et forskningsprosjekt om mennesker med funksjonsnedsettelse med samisk bakgrunn. Prosjektbeskrivelsen må kunne brukes som grunnlag til

en behovsspesifikasjon og vedlegg til utlysning av prosjektet som et forskningsprosjekt. Prosjektbeskrivelsen bør inneholde følgende:

- En definisjon/forståelse av «same» og «samisk» som er kulturelt akseptert og anvendbart i et forskningsprosjekt.
- Et overslag over antall og beskrivelse av mennesker med funksjonsnedsettelse med samisk bakgrunn.
- Utarbeide prosjektskissen på bakgrunn av en kartlegging av levekårsindikatorer som:
 - Helse
 - Utdanning
 - Bolig
 - Arbeid
 - Fritid
- Beskrive og vurdere utfordringer mennesker med funksjonsnedsettelse møter i møte med helsevesen, offentlig hjelpeapparat, skole og kommune.
- Beskrive og vurdere samspillet mellom funksjonsnedsettelse, kulturell bakgrunn, språk, levekår, bosetting, rettigheter og det faktiske hjelpetilbudet.
- Beskrive og vurdere utfordringer helsevesen, offentlig hjelpeapparat, skole og kommune opplever i møte med mennesker med funksjonsnedsettelse med samisk bakgrunn.
- Beskrive og vurdere mulige problemområder på bakgrunn av kunnskap om andre urbefolkninger.
- Beskrive og vurdere ulikheter i de ulike land.

Prosjektskissen bør beskrive problemområder/problemstillinger for forskningsprosjektet ut fra disse rammene.

3. Beregne en økonomisk ramme for forskningsprosjektet og beskrive forslag til aktuelle eksterne finansieringsmuligheter.
4. Arrangere et seminar hvor alle de nordiske sametingene/russiske representanter og samiske fagmiljø inviteres for å gi innspill til prosjektet. Hovedmål med seminaret er å ivareta det samiske perspektivet på en god måte og få en god forankring i det samiske samfunnet.
5. Samarbeidspartnere: Finne samarbeidspartnere og forankre prosjektet politisk og kulturelt.
6. Utarbeide forslag til hvordan forskningsprosjektet kan følges opp i de ulike land.